

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 600.— | Negyed évre K 170.—
Fél évre . 340.— | Egy hónap . 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZENKESZTŐBÉGI ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 48.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — — 16-30

A Felvidék és a királykérdés

Kutkafalvy Miklós interpellációja — Az ipartörvény tárgyalása — A választójogi javaslatot benyújtották

Budapest, jan. 27. A nemzetgyűlés ma ülésén az elnöki bejelentések után gróf Klebersberg Kunó belügyminiszter benyújtá

a nemzetgyűlési képviselők megválasztásáról

szóló törvényjavaslatot és kéri, hogy a javaslat tárgyalására 20 tagú bizottságot küldjenek ki, hogy így a javaslatot már a legközelebbi ülésen tárgyalhassák. Beterjeszti továbbá a közérdekű munkák teljesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Ugron Gábor megállapítja a soron levő jegyzők távolmaradását.

Bottlik József alelnök a jegyzők távolmaradásáért kéri a nemzetgyűlés elnézését.

Az indemnitási törvényjavaslatot a Ház harmadszori olvasásában is elfogadja. Napirend szerint következik

az ipartörvény revíziójának tárgyalása.

Frühwirth Mátyás előadó abban a reményben, hogy a javaslat az iparfejlesztés terén nagy eredményeket fog előidézni, kéri a javaslatnak elfogadását az általános tárgyalás alapjául.

Drózy Győző: Szívesebben látta volna, ha a kormány a revízió helyett önálló ipartörvénnyel lépett volna a Ház elé, minthogy az eminens érdek. Egy olyan ipartörvényt kellett volna alkotni, hogy az a munkaalkalom könnyítésével biztosítson bennünket arról, hogy a magyar ipar hatalmas lendülettel fog fejlődni. Ezután rámutat arra, hogy az ipar fejlődése érdeke a földművelésnek is. Hibáztatja, hogy az egyes iparüzemeknél az engedély megadását képesítéshez kötik. Így a szálloda és vendéglői ipar jogát, valamint a sokszorosító iparnál a nyomda-jogot, holott már a múltban bebizonyosodott, hogy ezen üzemek milyen nagy érdemeket tudtak felmutatni. Hivatkozik a Franklin Társulatra, valamint a zsolnai iparüzemre, amelyeknek vezetői nem kiképzett iparosok. Nem tudja, hogy az egyes üzemeknél a szakképzettség megállapítását ki kívánta. Hiszen a Nyomdaiparnál még a Grafikai Egyesület is tiltakozott ez ellen. Különösen hibáztatja azt az intézkedést, amely kimondja, ha valamely iparos más törvény-

hatóságba helyezi át üzemét, új engedélyre van szüksége.

Szünet után áttértek az interpellációkra.

Csernus Mihály a földművelésügyi miniszterhez intézett interpellációjában kérdi a minisztert, van-e tudomása arról, hogy a tulhajtott tengeriarak és sertésárak egészségtelen differenciája folytán igen nagy drágaság lépett föl, hajlandó-e odahatni, hogy nagy sertésvásárlásokat eszközöljön az állam a közvetítők kizárásával.

Kutkafalvy Miklós interpellációjában hosszasan foglalkozik az elszakított területen élő kisebbségek elnyomatásával, különösen az északnyugati Felvidéken és az Erdős Kárpátokban, ahol a ruténeket a cseh köztársaság magához csatolta és nem adta meg neki az autonómiát. Figyelmezteti a kormányt Benesnek legújabban tett kijelentésére, hogy az Erdős Kárpátoknak a cseh köztársasághoz való csatolása kérdésében egyedül a cseh köztársaság illetékes és kijelenti, hogy a cseh szenátusnak eme határozatán nem lehet változtatni. Az interpelláló képviselő hivatkozik a st.-germaini szerződésre, amely kimondja a kisebbségek védelmét. Mindaddig, amíg a rutén népnek nem adatik meg az autonómia, ez a terület Magyarországhoz tartozik.

Ezután a

királykérdésről

beszél az integritás szempontjából és jelentéseket olvas fel a megszállott területekről. Ezek a jelentések közlik, hogy a megszállott területek lakossága mindent IV. Károlyt tekinti királynak és nagy visszautkóztást keltett, hogy a király nem foglalta el trónját. Ezután jelentéseket közöl a cseh mozgósításról. Ezekből a jelentések közül kiderül, hogy a mozgósítási parancs alapján csak a magyarok vonultak be, míg a tótokat, ruténeket a csendőrök előszakkal kényszerítették be a kaszárnyákba, de még így is sokan kivonták magukat a bevonulás alól és kijelentették, hogy nem hajlandók a magyar király ellen harcolni. Interpellációját a külügyminiszterhez intézi és kérdi, mit hajlandó tenni a kormány a kisebbségek védelmére.

Ülés vége fél ötkor.

A Láthatatlan Vendég estéje

Budapest, jan. 27. Ma este 9 órakor volt Huszár Károly „Láthatatlan vendég” akciójának ünnepélyes befejezése a képviselőház kupolacsarnokában. A parlament épületének középső bejáratától a kupolacsarnokig minden fényesen ki volt világítva. A ragyogóan ki-világított kupolacsarnokban száongarnitúrák voltak felállítva. A várt társadalmi előkelőségek egyáltalán nem vettek részt az ünnepélyen. Sem a kormányzó, sem József fő-

herceg nem volt jelen. A kormány tagjai közül csak Bernolák Nándor volt jelen. A vendégek csaknem kivétel nélkül a polgári osztály adakozói közül kerültek ki. Bernolák népjóléti miniszter mondott köszönetet Huszár Károlynak az akcióért, majd Hoitsy Pál, az akció ellenőrző bizottsága nevében mondott hosszabb beszédet. — Ezután a vendégek a képekkel és freskókkal gazdagon díszített nagy büfféterembe vonultak át.

A kereszténypárt választójogi követelése

A kisgazdák részleteiben is elfogadták a kormány javaslatát

Budapest, jan. 27. A kisgazdapárt ma este folytatta a választójogi javaslat részletes vitáját. Domotor Mihály kifogásolta a budapesti választókerületek magas számát.

Klebersberg belügyminiszter kijelenti, hogy ezen most már nem lehet korrigálni.

Schandl Károly: A női szavazati jog a legjobb biztosítéka annak, hogy felrorgató elemek kevésbé tudnak érvényesülni.

Mándi Samu nem hive a női választójognak.

Héjj Imre felvilágosítást kér az ajánlások ügyében. Kérdi, hogy ha egy ívet ezernél több választó ír alá, melyiket tekintik leszavazottnak.

A belügyminiszter kijelentette, hogy a legelőször igazolt ezer, illetve amennyiben ennynél kevesebb aláírás kell, a legelőször igazolt szükséges számú aláírók tekintetnek leszavazottnak.

Nagyatádi Szabó István indítványára, az értekezlet végül kimondta, hogy a választójogi javaslat tervezetét részleteiben is elfogadja, a női választói jog kérdésében azzal a fenntartással, hogy amennyiben a párt és a kormány között bizottsági tárgyalás alkalmával egyes részletkérdéseket meg kell tárgyalni, ennek nem kíván elébe vágni.

A kereszténypártnak

ma estére hirdetett értekezletét szombat estére halasztották. A belügyminiszter ugyanis bejelentette, hogy a választójogi javaslatot a párt plénuma előtt személyesen szeretné ismertetni mivel azonban egyéb elfoglaltsága megakadályozza abban, hogy pénteken ellátogasson a pártba, kéri az értekezletnek

szombatra való elhalasztását, a mikor a miniszterelnök is felkeresi a pártot. Az értekezlet előtt átadják a belügyminiszternek azt az elaborátumát, amelyet a párt nevében Haller István, Ernst Sándor, Gerencsér István készítettek és amely a párt álláspontját és követeléseit precízírozza a választójogi kérdésében. A párt ragaszkodik a férfi választói jognak az irni-olvasni tudáshoz való kötéséhez. A női és férfi választói jogaim egyenlőségét kívánja. Követelik, hogy a választások végrehajtása bírói, ne pedig közigazgatási faktorok igénybevételevel történjen. Állást foglal a párt az egész vonalon való lajstromos szavazás és a kisebbségi képviselő védelme mellett. Végül követeli, hogy abban az esetben, ha a jelenlegi nemzetgyűlés az új választójogi törvényjavaslatot törvényerőre nem emelné, akkor a Friedrich-tele választójogi rendeletet végképp igénybe.

Valószínű, hogy a követelések alapján a párt holnap este élesen szembekerül a kormánnyal.

Marad a párbaj

A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága ma délután Hencz Károly elnöklete alatt igen látogatott ülést tartott, amelyen folytatólag tárgyalta Rassay Károly indítványát a párbaj büntetéséről. A bizottság az indítványt általánosságban sem fogadva el, elvetette. Utasította azonban az igazságügyminisztert, hogy a büntetőtörvénynek a párviadalra vonatkozó rendelkezéseire vonatkozólag szigorú büntetéssel sújtó megfelelő javaslatot mielőbb terjesszen a nemzetgyűlés elé.

45 millió egység a város tisztviselőinek

Városi tisztviselői lakások az egyetem mellett

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután ülést tartott, amelyen tárgyalásra került a tisztviselők segélyezésének ügye is.

A tanács a városi tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a városi nyugdíjasok és özvegyek anyagi helyzetén való segítségre a következő segélyezéseket javasolta: A XI., X., XII. fizetési osztályban levők részére a nyugdíjba beszámítandó javadalom 100 százaléka, a VIII. fizetési osztálybeliek részére 125, a VII. fizetési osztályban levők részére 150, az altisztek, szolgák, közbesítők részére 100 százalék, az ideiglenes minőségűek részére a megfelelő százalék felét. A nyugdíjasok előlege nem lehet nagyobb, mint tényleges szolgálatban állásuk esetén járó fizetésük. Az előleget kapják a városi vállalatok tisztviselői és alkalmazottai is. Azok, akiknek két holdnál nagyobb illetményföldjük van, az előleg felét kapják. A polgármester részére havi 5000, a polgármesterhelyettes részére havi 2500 korona reprezentációs járulék megszavazását ajánlja a tanács. A folyósítandó előleg januártól aug. hóig terjedő időre szól és havonta kapják a tisztviselők. Az egész előleg akció négy és fél millió koronába kerül, amire fedezetet hitel útján kell keresni.

A bizottság a javaslatot egyhangulag elfogadta.

A honvédsapatház egy részének

szükségjelölésokről

történt átalakítása kapcsán a bizottság utasítást adott a mérnöki hivatalnak állandóbb jellegű szükségjelölések felépítésére.

Dr. Vásáry István tanácsnok nagyjelentőségű tervet ajánlott a bizottság figyelmébe. A terv a tárggyal ugyan csak eszmei kapcsolatban van, de a lakásprobléma megoldását célozza. Indítványozza, hogy a város az egyetemi építkezésekre átengedett terület mellett

építtessen lakásokat saját tisztviselői részére,

illetve utasítsa a tanácsot az építkezési terveinek az költségvetésének elkészítésére. Az építkezés költségeit egyrészt a tisztviselők lakásilletményeinek tökéltésére révén, részben pedig az állam segítségével fedezné a város oly módon, hogy a lakások céljaira szánt állami összegeket kérje el a tisztviselői lakások építésére. Az építkezéssel nemcsak saját tisztviselői részére szerezne a város jó és megfelelő lakásokat, hanem egyúttal a tisztviselők mostani lakásainak felszabadításával a lakásinszen is segítené. Ugy tudja, hogy az államtól 25 milliót lehetne erre a célra megszerezni.

Tóth István felszólalása után a bizottság az indítványt elfogadta.

A kormány béketárgyalása a zsidókkal

Kecskemét más véleményen van, mint Klebelsberg

Klebelsberg Kuno gróf belügyminiszter az Egyenlőség ma megjelent számának híradása szerint, a legutóbbi napokban több zsidó vallású volt politikussal tárgyalt. A tanácskozásokba bevontak között volt Vadász Lipót volt államtitkár is. Klebelsberg megbeszélései alapján ezután Vadász Lipótot kérte fel, hogy terjesszen eléje egy memorandumot, melyben a zsidóság kívánásait és sérelmeit tárják fel. E hír valódiságát megállapítandó, az Egyenlőség szerkesztősége kérdést intézett a belügyminiszterhez, aki a következő nyilatkozattal erősítette meg a hírt:

— Igenis áll az, hogy nemsokára tárgyalni akarok a magyar zsidóság képviselőivel bizonyos fennálló differenciák rendezése és elintézése tárgyában.

— Ezen sem a politikai, sem a társadalmi közvélemény egy pillanatig sem csodálkozhatik. Aki az én felfogásomat ismeri és még inkább, akik hallották két évvel ezelőtti választóim előtt tartott programbeszédemnek a zsidókérdésre vonatkozó részét, azok előtt csak természetes, hogy most, a mikor hivatalos állásban vagyok, sarkalatos politikai elveim megvalósítása érdekében el is járok.

— En tehát már két évvel ezelőtt, amikor a mai nál valamivel nehezebb volt a politikai atmoszféra, és a zsidókérdésben nem lehetett úgy beszélni, mint ahogy ma már sokan beszélnek — és különösen olyanok, akik röviddel ezelőtt az e'enséges álláspont szertelen képviselői voltak — azt mondtam, hogy a zsidóságot forradalommal és kommunista üzelmekkel diktálásban gyanyusítani nem lehet és nem szabad. Azt is mondtam, hogy semmi néven nevezendő agresszivitásra a zsidókérdésben kapható nem vagyok.

— Most is ezt mondom. És épp ezért hiszem, hogy a meginduló tárgyalások olyan eredménnyel fognak végződni, hogy a konszolidált érzelmi magyar zsidóság jól fogja magát itthon érezni.

— Ezt a felfogásomat kiegészíthetem azzal, hogy a bekövetkező tárgyalásokon abból az alapelvből indulok ki, hogy Magyarország európai állam és nem folytathatunk olyan politikát a zsidókérdésben, mely szemben állana az egész Európában érvényesülő állásponttal.

Eddig a belügyminiszter nyilatkozata. Hozzátenni valónk kevés. Az a memorandum, amelyet Vadász Lipót a belügyminiszter elé fog terjeszteni, egész bizonyosan a következő kívánásait fogja tartalmazni:

A tételes magyar törvényeknek minden vonalon teljes erővel érvényt kell szerezni, ki kell törölni a magyar törvények sorából az utolsó két évről mindazon törvényeit, amelyek a forradalom előtti tényleges jogállapotot sértik és hatályon kívül kell helyezni mindazokat a kivételes törvény alapján hozott rendeleteket, amelyek a „zsidókérdés” megoldásának ügye alatt a dolgozó és adózó polgároknak súlyos erkölcsi és anyagi károkat okoztak.

Ez lesz a Vadász Lipót memorandumában, ezen az alapon kell keresnie és megtalálnia Klebelsberg belügyminiszternek a „zsidókérdés” olyatén megoldását, hogy a konszolidált érzelmi magyar zsidóság jól érezze magát itthon.

Ezekután csak a belügyminiszter nyilatkozatának utolsó és legfontosabb passzusát kell még illusztrálnunk. Eszerint Magyar-

ország, mint európai állam (notabene, ez a kijelentés azt akarja hangsúlyozni, hogy Magyarország nem ázsiai állam) és nem folytathat olyan politikát a zsidókérdésben, amely ellenkezik az európai állásponttal. E korrekt és megnyugtató nyilatkozattal kapcsolatban kell felhívni a Bethlen-kormányt, az alakuló egységes párt belügyminiszterének, a választásokat intéző legfőbb közhataloságnak a figyelmét arra, hogy felfogását nem a zsidókkal, hanem a saját pártjával és elvárataival folytatandó tárgyalásokon kellene átadnia ittani. Ime, Kecskeméten most áll a választási harc és a zsidókkal való kibékülést hirdető Bethlen-kormány és egységes pártjának hivatalos jelöltje érdekében Klebelsberg elveivel furesen ellentétes módon agítálnak. Klebelsberg azt mondja, hogy nem szabad általánosítani, hogy Európára kell figyelni, Kecskemét pedig ezt mondja:

Ne feledjük el, hogy az egész világ szemé ma Kecskeméten van. Londonnak a zsidóság a munkájára felelős, mert izraeli elemektől — Moszkva vértől tozó kommunista vezéreitől az egész világ várja a hírvét. Olvassuk a felhívó lapokat, amelyek azt írják, hogy Magyarországon s főleg Kecskeméten dühöng a terror, de a zsidók is izraeli elemektől már tudják mit jelent a fényesen fogadott. Így írta ezt már egy amerikai lap is.

Tehát Kecskemét is tudja, hogy az egész világ idefigyel és ebből a felismerésből a Bethlenféle egységes párt kecskeméti tábora a következő konkluziót vonja le:

„Vasárnap Kecskemétre érkezett Vázsonyi (Weiszfeld) Vilmosnak Főti (Fleischmann) nevű titkára, aki a budapesti zsidó demokratapárt üzenetét hozta a hírsorsosoknak. Felhívta a kecskeméti hírsorsosokat, hogy minden erővel agitáljanak Horváth Mihály mellett, aki az ő emberük. Érdekes és jellemző, hogy Vázsonyi és a zsidók a legvadabb Károly királypártiak és mégis azt támogatják, aki Károly király halálát ellensége. Minden éppoly magyar tudja, hogy a zsidó támogat, az nem a magyar ügy harcosa, hanem újra a zsidóság hatalmát akarja ránkzudítani.”

„Minden magyar ember és nő, aki nem akarja Izrael uralmát, dolgozzék és agitáljon dr. Zsitvay Tibor képviselője érdekében.”

Ne feledjék, hogy a zsidók és kommunisták rágalmaira az entente bilínesbe akarta verni fiatalokat s ő akadályozta meg.

Szavazatok Zsitvay Tiborra, a Kisgazda- és Földmívelő Párt jelöltjére.”

„Őva insjűk Kecskemét földmívelő és gazdatársadalmát, az iparos-kereskedő világot s a munkásságot, hogy ne üljenek fel a zsidóság csatósai tekeveszített és tulajdosokkal telt agitációjának. — Ne szavazzanak Horváth Mihályra, mert ha hűtlen lesz városunk a keresztény és magyar kormányhoz, Kecskemét újra mostoha fia lesz az országnak. És jogosan, mert a keresztény és magyar irányzatú államhatalom nem támogathatja olyan városnak vagy lakóinak bármily kérését, amely a zsidó és szabadkőműves párt életre-támasztásán dolgozik.”

Ezekkel a kecskemétiékekkel és a debreceni kecskemétiékekkel és az ország különböző részein még egzisztáló, bár egyre sorvadó kecskemétiékekkel tárgyaljon előbb Klebelsberg belügyminiszter és ha a kormányhatalmi tekintéllyel inaugurált kecskeméti szellemet kormányhatalmi tekintéllyel kiűrtja, akkor vajmi kevés letárgyalni valója marad Vadász Lipóttal.

Génua

London, jan. 27. A Reuteriroda hivatalos helyről értesül, hogy teljesen alaptalanok azok a hírek, amelyek szerint a genouai konferencia egybehívásának idejét esetleg elhalasztják.

London, jan. 27. (Reuter.) Most már bizonyos, hogy Lloyd George részt vesz a genouai értekezleten.

Amerika távolmarad

London, jan. 27. A Reuterügynökség jelenti Washingtonból: Illetékes helyen kijelentették, hogy az Egyesült Államok kormánya nem hajlandó részt venni a genouai konferencián, amelyet a megállapított időben fognak megtartani. Az amerikai kormány ellenben szívesen fogadná azt a tervet, hogy a gazdasági konferenciát később tartásuk meg.

Egy pofonért

20,000 ember kissé nagy ár, de Spanyolország ennyit fizetett egy nem kellő időben és nem kellő helyen mért arcücsapásért. Majdnem történelmi bizonyosság számba megy ugyanis, hogy a marokkói veszedelmes fölkelés egy pofon nyomán csattant ki. Melillában, a spanyol Marokkó fővárosában a világ háború folyamán Sylvester tábornok volt a katonai kormányzó, aki mellett Abdel Krim, egy benszüllött fiatal ember vitte a polgári ügyeket. Villette is bizvást, mert Abdel Krim nem valami vad berber volt, hanem olyan „moró”, aki Madridban végezte iskoláit és ott európai műveltséget szerzett magának. Ez a nem közönséges tehetségű ifjú nem annyira németbarátságából, mint inkább ember szeretetből sok németnek, kivált a francia idegen légióból Melillába szökött német katonának nyújtott segédkezet, hogy semleges hajókon visszajuthassanak hazájukba. Rossz szemmel nézték ezt a franciák és addig áskálódta ellene, amíg Sylvester tábornok nemesak állásából mondította el, hanem börtönbe is vetette. Egy sikertelen szökési kísérlet után a tábornok maga elé hozatta a kegyvesztett moró-t, szidalmakkal halmozta el, sőt szőváltás közben arcát is ütötte. Abdel Krim hidegvérrel fogadta a megsejyentést, de ezt a megjegyzést még sem hallgatta el: „Meghíztem még ezért Spanyolország!” Nemsokára Abdel Krim ismét megpróbálta a szökést, még pedig sikeresen, éppen akkor, amikor a spanyol hadsereg Navarro tábornok vezetésével mélyen benyomult Marokkó belséjébe, hogy odáig terjessze a spanyol érdekkört. Abdel Krim eltűnt Melillából, de egyszerre csak feltűnt a hegyek között kiözlő arab felkelők élén, akik körülfogták a 40,000 fős spanyol hadsereget és miután minden forrást, minden vizet elzártak előle, a spanyolok kénytelenek voltak magukat megadni, ha nem akartak szomjan veszni. — A fogságban, a menekülésben 20,000 spanyol vesztette életét; számukat szaporította Sylvester tábornok, aki mikor ennek az alkori teutoburgi romlásnak hírt vett, ugyanazzal a kézzel, a mellyel a pofont adta, agyonlötölte magát.

Utlevél egyezmény az utodailamokkal

Gráz, jan. 27. Az utlevél-értekezlet határozataiban foglalt egyezményt az értekezlet ma tartott teljes ülésén jóváhagyta. A határozatok a ratifikálás jogának fentartásával teljes egészükben elvileg csak Ausztriát, Magyarországot, Olaszországot kötelezik.

Az egyezmény részletes tartalma a következő:

Két évre, illetve egy esztendőre érvényes utlevelek életbe léptetése. Egyszeri utazásra szóló utlevelet csak kivételes esetben állítanak ki. Beutazásra szóló láttamozást egy évre vagy egyszeri utazásra szóló érvényességgel adnak. Az átutazási láttamozás ugyanolyan időtartamu érvényességgel, mint a beutazási láttamozás és érvényes a visszautazásra is. A beutazási láttamozás díja egy évi érvényességgel tíz aranyfrank, az egyszeri utazásra szóló öt aranyfrank, az átutazási láttamozásé pedig egy aranyfrank.

BÁLI UJDONSÁGOK FRANK EDÉ-ÉI

Halálos ítélet helyett felmentés

Özvegy Lengyel Andrásné Hajdusámsoni asszony 1920 novemberében felgyújtotta a fia szénakazlát, mivel az a rábizott lovat nem gondozta eléggé. Mivel akkor statárium volt, a rögtönítélő bíróság Lengyelné halálra ítélte. Lengyelné védője dr. Aczél Jenő kegyelemért folyamodott és a kormányzó tényleg át is változtatta a halálos ítéletet tíz évi fogházra, amelynek leülését Lengyelné meg is kezdte a debreczeni törvényszék fogházában.

Időközben dr. Aczél Jenő kérte az asszony elmeállapotának megvizsgálását, mivel az asszony a tárgyaláson úgy viselkedett, hogy az semmiképpen sem vallott normális emberre és kérte a per újrafelvételét. Azonkívül új tanukat is jelentett be az asszony mellett. A törvényszék helyet is adott a kérelemnek és új tárgyalást rendelt el. Ez volt az első újrafelvétel statáriális ügyben.

Az újrafelvételi tárgyaláson az asszonyt fel is mentették, ami ellen az ügyész felebbezett a táblához. Az ítéletábrla a felebbezés folytán a bizonyítás kiegészítését rendelte el, amit Preineszberger Jenő vizsgálóbíró folytatott le. A kihallgatott tanuk egytől-egyig kedvezően vallottak és valamásukból kiderült, hogy a felgyújtott szénaboglya teljesen kisterjedelmű volt és minden épülettől annyira távol feküdt, hogy tüzet semmi esetre sem okozhatott.

A királyi tábla a tanuvallosok alapján Lengyelné végleg és jogerősen felmentette. Lengyelné az ítélet hallatára szinte zokogásban tört ki az örömtől, mert — mint mondta — inkább öngyilkos lett volna, sem hogy még egyszer a börtönbe menjen.

Büzbomba a cseh parlamentben

Prága, jan. 27. A képviselőház mai ülésén viharos jelenetek játszódtak le. Erre az adott okot, hogy elkobozták azokat a röpiratokat, amelyekeken külön nyomatták az egyik kommunista lapban, a Lidu Pravoban megjelent cikkét egy kommunista képviselőnek, amelyben a katonákat az engedelmség megtagadására szólítja fel.

Közvetlenül az ülés megnyitása után a kommunisták fütyökkel, padveréssel félórás macskazenét rendeztek, úgy, hogy a szónokot egyáltalában nem lehetett érteni. A kommunista képviselők végül elénekelték az Internacionálét és kivonultak a tereméből.

Heves szóvita fejlődött ki a német és cseh képviselők között, amely csak nőtt, amidőn az elnök asztalához büzbombát hajítottak. Az elnök az ülést fél órára felfüggesztette annak megállapítására, hogy ki hajította el a büzbombát.

Szünet alatt kiderült, hogy a büzbombát Beran német nemzeti képviselő dobta, akinek pártja ezért az ülés megnyitása után sajnálkozását fejezte ki.

HÍREK

— A királyi gyermekek utazása. A Havas-ügnökség jelentése szerint Károly király gyermekei Bordeauxba érkeztek.

— A Csokonai-kör mai felolvasó ülése. A Csokonai-kör 1922 január 28-án, szombaton délután 5 órakor a kollégium dísztermében felolvasó ülést tart a következő műsossal: 1. Elnöki megnyitó. Mondja dr. Pap Károly, a kör elnöke. 2. Költmények. Írta és felolvassa Baja Mihály, a kör tagja. 3. A bánat költője. Tóth Árpád. Írta és felolvassa Kardos Albert, a kör főtitkára. Költmények. Írta és felolvassa Juhász Géza, a kör vendége. 5. Aforizmak. Írta és felolvassa Némethi Aladár, a kör tagja. Belépti-jegy: tagoknak 10, nem tagoknak 20, diáknak 5 K. Műsor 2 korona. A terem fűtve van.

— A városzabályozási terv. A háboru alatt tudvalevőleg egy városi közgyűlés felfüggesztette az 1912-ben hozott városzabályozási rendeletet a Csapó-utca szabályozása, a Szent Anna-utca elejének kibővítése és a Piac-utcával párhuzamos két utca megnyitására vonatkozó pontok kivételével. A belügyminiszter feloldotta a felfüggesztő határozatot, mert az nem szabta meg világosan, hogy a háztulajdonosok építés esetén rendelkeznek-e telkeikkel. A jog- és pénzügyi bizottság ma Márk Endre javaslatára az ügyet a tanácsnak adta ki, hogy év végéig tegyen valamilyen javaslatot.

— Esküvő. Wiener Menyhért és neje tisztelettel meghívják rokonaikat, barátait és ismerőseiket Gyula fiuknak Mandel Erzsikevel e hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor Piac-utca 19. szám alatt tartandó egybekelési ünnepélyére.

— Szociáldemokrata munkások gyűlése. A debreczeni szociáldemokrata munkás-szakszervezetek összehívására január 29-én délelőtt 9 órai kezdettel a Munkás Otthonban (Margit-fürdő) nyilvános gyűlést tart a következő napirenddel. 1. Beszámoló a szakszervezetek működéséről, a román megszállás óta — kapcsolatban a munkásság jelenlegi gazdasági és politikai helyzetével. 2. Különböző bizottságok megválasztása. 3. Indítványok. Minden munkás ott legyen. A vezetői tagok pontos megjelenését kérjük. Előadó Budapestről jön.

— Az 1920. évi jövedelemadó. A Gazdasági Egyesület beadványban kérte a várost, hogy az egyesülettel együtt tiltakozzék a pénzügyminiszternek az ellen a rendelete ellen, amelylyel az 1920. évi jövedelemadó kivetésének alapjául nem az 1919., hanem az 1920. évi jövedelem figyelembevételét rendel el. Ily módon érzékeny károsodás éri a tisztántulit, tehát román megszállást szenvedett terület lakosságát, amennyiben a megszállás okozta károkat nem vennék figyelembe a jövedelemadó kivetésénél. A jog- és pénzügyi bizottság ajánlja a közgyűlésnek, hogy a rendelkezés megváltoztatását kérő felirattal forduljon a belügyminiszterhez.

— Hat új vízvezetéki kut. A vízvezeték évek óta megfűrt, de felszereletlenül álló 6 kútjának felszerelésére vonatkozólag a jog- és pénzügyi bizottság előterjesztést tesz a január 31-iki közgyűlésnek. A kutak közül kettőnek a felszerelése már megkezdett, a többiek megnyitása és a vízvezetékbe való bekapcsolása 1.800.000 koronába kerül.

— Fogászati műterem egész nap fogad. Schuster Ferenc, Vár-utca II.

A DEBRECZENI KÖNYVNYOMDÁSOK

REGGELIG TARTÓ

ÁLARCOS BÁLJA

1922 FEBRUÁR 12-ÉN

A MARGIT-FÜRDŐ KELLEMESEN FÜTÖTT DISZTERMÉBEN

— Nem indul meg vasárnap a közvetlen forgalom Erdéllyel. Az üzletvezetőség közlése szerint Biharkeresztes és Nyírábrány ideiglenes határállomásokon át a magyar-román közvetlen személy-, podgyász- és áruforgalom közbejött akadály miatt vasárnap január 29-én nem lesz felvéve. Ebből folyólag a közölt menetrendi intézkedések végrehajtása is halasztást szenved.

— Köztemető bizottság. A jog- és pénzügyi bizottság a mérnöki hivatal indítványára előterjesztést tett a közgyűlésnek a köztemető bizottság megalakítása tárgyában. A megalakítandó bizottságnak elsősorban azt kell vizsgálnia és megfontolnia tárgyává tennie, hogy a köztemető céljára megvett terület alkalmas-e ma is a terv megvalósítására. A megvett terület körül ugyanis időközben házak épültek.

— Leégett a szegedi Lichtenegger-malom. Szegedről jelentik: Ma délelőtt a Szeged-dorozsmai uton a Lichtenegger-malom főépülete leégett. A malom gépberendezése teljesen tönkrement. A kár meghaladja a 7 millió koronát. A tűz már tegnap este keletkezett és azóta lappangott, de csak ma vetették észre.

— A dohánytermelés előnye. A pénzügyminiszter a megváltozott viszonyokra való tekintettel a kincstár számára termelt dohány után a buzaár különbozati pótlékot a búzának belföldi árára való tekintettel 1922 október hó 1-től november hó 15-éig jelentkező piaci árhoz arányítva 27%-tól 167%-ig állapította meg. A fuvarpótlékot pedig az 1922. évre kilométerenként és métermázsánként 6 koronában állapította meg, mely 6 koronát a dohánynak vasuton való szállításánál a kincstár teljes összegében megtéríti. A 40 koronás rendes és 120 koronás rendkívüli holdpénz előleg összegét 400, illetve 1200 koronára emelte fel. Intézkedett továbbá aziránt is, hogy mindazon 5 holdon felüli dohánytermelőnek, akik akar magnemesítési, akár másnemű kísérleti termelést akar folytatni, a dohányjövődéki központi igazgatóságnak tett írásbeli bejelentés alapján, ha a kísérlet a jövedék és a dohánytermelő egymásra utalt érdekeivel összegyegyetlen — a kérelmezett kísérleti dohánytermelésre a dohányjövődéki központi igazgatóság által megállapított feltételek betartásának kötelezettsége mellett az engedély megadassék. Intézkedés történt még aziránt is, hogy a dohányminőség emelése céljából folytatandó műtrágya kísérleteknél — amennyiben a dohányültetésre szánt föld minősége a műtrágya alkalmazását indokolja és oly minőségű műtrágya alkalmazható, amely a dohánynövény fejlődésére alkalmas, a felmerült költségek fedezéséhez a kincstár hozzá fog járulni.

— Rossz kedély többnyire a közérzés zavaraira vezethető vissza. A Hunyadi János viz (Saxlehner) használata sok esetben mindkettőt megjavítja.

Irt-e Csokonai egy színésznhöz verset?

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Irt-e Csokonai egy színésznhöz verset? — Ezzel a címmel január 21-ikén közölte a *Debreceni Független Ujság*, hogy a Színházi Élet-ben olvasott alliterációs vers aligha Csokonai műve. Engedje meg, tisztelt Szerkesztő ur, hogy kiegészítem a tudósítást, amely névszerint is aposztrofál.

Eszem ágában sincs, hogy biztosra vegyem Csokonai szerzőségét. A *Debreceni Független Ujság* cikkirója helyesen citálja azt a kifejezésemet, hogy Csokonai a szóban levő verset Kőművesné nevű színésznhöz írta volna. Volna: ezt épp ironikusán írtam. A *kémjelentések szerint* írta volna.

A kommentár azt is mondja, hogy „mint Csokonai-verset csak a töltés ad acta”. De én sosem vettem kétségbe az ilyen bécsi spionközléseket, amint az „Titkos rendőrség és kamarilla” című könyvből talán eléggé kiderül.

Jó szemű emberre vall a D. F. U. cikkének az a passzusa is, hogy a vers gyanús, mert olyan kémjelentések közt volt, amelyek a *devalváció kapcsolatosak*, — már pedig a *devalváció Csokonai halála után volt*. Ezt azonban csekélységem is jól tudta s menten igazolja is. A Színházi Élet aprósága csak egy irodalmi előadás kurtított beharangozója volt s a Csokonai- adatok teljesebb sorát már régebben, a többi közt 1921. májusában közreadtam az *Uj könyvben*. Mint nevetnivaló kuriozumot jegyeztem föl, hogy az egyik „*Vertraute*” Csokonait gyanúsította a devalvációs pamflet szerzőségével, sőt ugyanott reprodukáltam későbbi kémjelentést is, amely szerint „bizonyos hogy nem Cs. V. M. szerző (mármint a devalvációs gúnyiratot), mert esztendőknél előtte meghalt”. Írtam továbbá az *utalásról* is, amely Pestre vezetett s így arról, hogyan akadtam rá itt a versek néhánnyára Nagy Iván kéziratosa dupla-kötetében. A 2-ik kötet 57-ik oldalán olvasható:

Csokonai V. Mihály verseinek töredékei, melyek a ki nyomtatás alá nem bocsátóhattak a benne foglaltató rész szerint fajtalan, rész szerint nagy satirica materiáért.

Hosszu jegyzéket és több verset is közöltem aztán. A D. F. U. cikkirójának szívesen megmutatom alkalomadtán a gyűjtemény eredetijét a „Nemzeti Múzeum”-ban, ahol ez a közös felirat: *Origin. Manuscripta 1931. Q. Hung.* Természetes, hogy magam egyik versre se fogtam rá, hogy azt csupán Csokonai írhatta, én csak tisztelettel reprodukáltam. Némelyik versről talán évek mulva se tudjuk meg határozottan, hogy ki írta, — a minthogy a néhai való jó Toldy Ferenc is nagy biztossággal vette föl Csokonai jegyzékébe Mátyássy József hosszú vidám gúny-versét, pedig a hiteles Mátyássy-kéziratot nemrég épp az Akadémia kéziratárában találtuk meg.

A szóbanlevő verset nem sok-

ra tartom, ámbár minden régi poeta-alkotást szerető respektussal nézdegek, s előadásomban is határozottan szóvátem, hogy melyik verset fogadja a közönség legalább is gyamuval.

Megalakult az új Schober-kormány

Bécs, jan. 27. Az osztrák nemzetgyűlés 80 szavazattal 72 ellenében újra megválasztotta a Schober-kormányt, amely a következőképp alakult meg: Szövetségi kancellár és belligyminiszter: Schober. A külügyminisztérium ideiglenes vezetését Hennemel földművelésügyi miniszter veszi át. Egyébként a kormány többi részében nem állott be változás.

A kormány mellett szavaztak a keresztény szociálisták és a nagynémet paraszt-párthoz tartozó képviselők. A kormány ellen szavaztak a szociáldemokraták és a nagynémetek. Schober az újból való megbízatást elfogadta.

Az osztrák parlamenti körök ezt a megoldást csak ideiglenesnek tartják. Ami a külügyminisztériumot illeti, Hennemelről mind össze annyit lehet tudni, hogy a nagynémetek felé orientálódik, nagy kiterjedésű birtokai vannak Csehországban és az ottani nagybirtokosokkal társadalmi érintkezést tart fenn, ami a

Nem választanak politikusi papát

Bécs, jan. 27. A Berliner Tagblatt tudósítása szerint tegnapig 30 bibornok érkezett Rómába. Összesen valószínűleg 48 bibornok vesz részt a konklávéban, mert a többi beteg és nem utazhat télvíz idején Rómába.

Róma, jan. 27. (Szikratávrat.) Bármennyire is helytelennek látszik a megválasztandó pápa személyét illetőleg jóslásokba bocsátkozni, a választásban résztvevő bibornokok felfogásának ismerete mellett mégis megállapítható, hogy teljesen ki van zárva olyan koalíciók létrejötte, amely képes volna idegen, vagyis nem olasz nemzetiségű pápát az apostoli Szent Székbe emelni. Vatikáni körökben igen rossz benyomást tett az a tény, hogy a párisi bibornokok érsek Rómába való elutazá-

Boro. vával felvágta torkát és ülerét

Borzalmas módon akart megválni az élettől ma délelőtt Némethi István Tócskerti, Szondi-utca 6. szám alatti gazdálkodó. Már hosszabb idő óta buskomorságban szenvedett és hozzátartozói kettőzött figyelmével örködtek felette, nehogy kárt tegyen magában.

Ma délelőtt valahogy mégis magára maradt és ki is használta az alkalmat, hogy elkövesse a régen tervezett öngyilkosságot. Megvárta, míg mindenki eltávozott, azután előszedte a fiókból a borotváját, élesre fente egy szíjjon és mindkét karján elvágta az utereket. A súlyos vérvesztés dacára nem vesztette el eszméletét és

Különbő béke velünk, hisz egy vélemény akarunk: Csokonai emlékének tisztelését és költészetének minél szélesebb körbe való plántálását.

Igaz tisztelettel

Tábori Kornél.

mostani viszonyok között hasznára válhatik Ausztriának.

Azok a londoni hírek, amelyek azt újságolják, hogy Német-Ausztria 2,5 millió fontsterling angol kölcsönre számíthat, hozzá járultak a nemzeti tanács főbizottságának ahhoz az elhatározásához, hogy egyelőre Schobert maradásra készítse. A szövetségi kormány Londonban, Párisban, Rómában a diplomáciai képviselők útján jegyzékben hívta fel a figyelmet a fenyegető veszedelemre, hogy Ausztria a társadalmi és pénzügyi végromlás szélére jutott. A Westminster Gazette már mint befejezett tényről ír arról, hogy az angol kölcsön felében Ausztria a vámjövendelmeket fogja elzáróztatni. Az azonban nyilvánvaló, hogy a hiteltárgyalások még hosszú időt igényelnek.

Páris, jan. 27. A francia köztársaság elnöke kihallgatáson fogadta az osztrák követet. Hír szerint a francia kormány gyors intervencióra szánta el magát Ausztria érdekében.

sa előtt látogatást tett Poincaré miniszterelnöknél.

A holland, spanyol és német kardinálisok már kifejezték azon nézetüket, hogy veszéllyel járna olyan pápának megválasztása, aki intranzigens irányáról ismeretes, de ugyancsak agályosnak tartják, hogy a konklávéból olyan biboros kerüljön ki győzedelmesen, akit az olasz katolikus néppárthoz igen szoros baráti viszony fűz, mert félt, hogy ilyen egyházi férfiaknak Szent Péter örökébe ültetése esetén a pápa tulságosan gyarapítaná ennek a pártnak a politikai közéletbe való befolyását. Ezek az aggodalmak növekednek annak a valószínűségét, hogy a kardinálisok választása olyan férfira fog esni, akinek nincsen erős politikai színezete.

még volt ereje, hogy makacs öngyilkossági tervét tovább folytassa. Felvette a földről vértől csepegő borotváját, hatalmas vágással keresztül metszette a torkát és eszméletlenül zuhant a padlóra.

A makacs öngyilkos hörgését meghallották a szomszédok, akik rosszat sejtve betörték Némethi kajtaját és ott találták Némethit a földön vérbe-fagyva. Hamarosan értesítették a mentőket, akik rövidesen megjelentek a borzalmas öngyilkosság színhelyén és első segélyben részesítették Némethi Istvánt. Az eszméletlen állapotban levő embert beszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Állapota válságos, a késő délutáni órákig nem tért magához és így kihallgatni sem sikerült öngyilkosságának oka felől.

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vásárol, idegen kifizetéseket legelőnyösebben eszközöl RANKAI bankiroda, Dégenfeld-ter 6. Telefon 29.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.70.

Budapest, január 27.

Értéktőzsde. Megnyitáskor tartott volt az üzlet, a forgalom szűk keretek között mozgott. Fél 12-től 12-ig pedig teljesen üzletelen volt a tőzsde. 12 után ismét felélénkült. A zárlat egyes értékeknél szilárd, legtöbb részvény-nél tartott volt. Árak:

Magyar Hitel 1840, Osztrák Hitel 630—55, Jelzálogbank 285—90, Leszámitoló 770, Hazai bank 620, Angolmagyar 710—715, Magyar-olasz 300, Keresk. bank 6900—700, Ált. takarékp. 990, Pesti hazai 24750—25250, Borsod-Misk. 3650—575, Concordia 2350—75, Bpesti gőzm. 5750—850, Gizella 2500, Hungária 2600—650, Viktória 7300—225, Beocsini 5950, Bánya és kohó 5150—5050, Salgó 5200—275, Urkányi 6050, Ganz-Danub. 34100—300, Ganz-vill. 5825—900, Rima 2040—1985, M. Acél 2475—25, Schlick 1090, Lipták 558—50, Brassói 4150—225, Egyesült fa 430—50, Lichtig 630—40, Nasic 18350—500, Magyar erdő 850—900, Országos faterm. 1050—60, Spódium 2375—600, Klotild 3350—400, Karton 2350, Izzó 5500, Papir 2800—875, Cukor 18300—900, Lámpa 2800, Östermelő 710—700, Gummi 2725—675, Déli vasút 1560—620, Államvasút 4550—375, Trust 2000.

A valutapiac a korona zürichi alacsonyabb jegyzése dacára sem élénkült fel. Árak:

Napoleon 2600—2625, Dollár 695—705, Francia frank 5800—5737 és fél, Márka 355—360, Lira 3050—3075, Romanov 60, Lei 545—532, Szokol 1348—1320, Svájci frank 13800—13550, Kor.-dinár 878—894, Bécsi 8 és egy-negyed—8, Lengyel márka 21 és fél—22 és fél.

Az utőtőzsde üzletelen. Rima 2020, Államvasút 4425, Magyar Hitel 1840, Salgó 5250, Déli vasút 1610, Lipták 552, Gummi 2700, Klotild 3200, Ált. közsén 10800, Urkányi 6050, Orsz. fa 1050, Lichtig 635, Izzó 5450, Viktória 7250, Concordia 2360. — A valutapiac valamivel lanyhább: Dollár 699—701, osztrák ezres 8 és egy-negyed, tízezer 7 és ötnyelcad, lei 532, márka 357, szokol 1323.

Esti magánforgalom

Este 8 órakor jelentik: Délután az üzlet teljesen megcsappant. Alig volt 1—2 kötés, az is eladás volt. Az irányzat lanyha. Dollár 688—690, márka 355—357, szokol 1340, Berlin 350, Prága 1335, Bécs 7 és hétényelcad.

Zürichi devizák:

Zürich, jan. 27. (Zárlat.) Berlin 252 és fél, Holland 189, Newyork 514, London 2173, Páris 4175, Milano 2265, Prága 995, Budapest 70, Zágráb 165, Varsó 15, Bécs 14, osztrák bélyegzett 8.

Terménytőzsde.

Az üzlet általában csendesebb, tartott irányzat mellett az árak nagyjában változatlanok. Váratlanul megélénkült a zab, mert helyi kereskedők divergáló árak mellett keresték.

Hivatalos árak: Buza 79 ker-os tiszavidéki 2330—360, egyéb 2335—350, rozs 1620—1535, takarmány árpa 1750—800, sörárpa 1800—50, zab 1560—600, tengeri 2125—150, repce 26—27, korpá 1175—125.

Előfordult kötések: Buza egy vagon 2335, két vagon 2335, egy vagon 2325 ab állomás, zab 3 vagon 1490, egy vagon 1475, 6 vagon 1540 ab állomás, egy vagon 1600 ab Budapest, 15 vagon 1575 ab Budapest, 5 vagon 1500 ab állomás, tengeri két vagon 2117 február, 3 vagon 2130 ab állomás, egy vagon 2135 ab állomás.

UJ ÚZLET!
Erős Gabor és Társa
műszaki, szerszám- és vas-kereskedés DEBRECEN, MIKLOS-U. 2. (Apolló moziival szemben.) TELEFON: 10-64.
Háztartási, villamosági, gazdasági cikkek, vas- és fém, vasalások, gép- és szerszámok, csiszoló és gépek, csiszoló áruk.

A Templomegyesület zenekara. A Debreczeni Kálvinisták Templomegyesületének ének- és zeneszakosztálya f. hó 8-án tartott ülésén elhatározta zenekarának megalakítását. Az elnökség e határozat értelmében tisztelettel kéri mindazon hölgyeket és urakat, kik a zenekarban való működésre kedvet és képességet éreznek magukban s egyházukat szeretik, hogy az alakuló zenekarba belépni szíveskedjenek. Mindössze heti 1 órai, esti elfoglaltságról van szó. Jelentkezés határideje február 1. A zenekar alakuló gyűlése 1922 február 2-án délután 6 órakor a tanítóképző intézet zenetermében (Kollégium II. kapu, földszint 21. ajtó) lesz, melyre a zenekarba belépőket ez uton hívjuk meg. Jelentkezéseket írásban, vagy személyesen elfogad az egyesület titkára naponként délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig (Kollégium, földszint 5. szám). Lehet jelentkezni a kollégiumi kapusnál letett gyűjtőívén is. — Írásbeli jelentkezéseknél a pontos címet (név, foglalkozás, lakás) és a hangszer nemét kell megjelölni. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az Egyesület titkára. Az ének- és zeneszakosztály elnöksége.

A postások telkei. A posta és táviratigazgatóság megkezdte a városi tanácsot, hogy 30 postatisztviselői lakás építésére a Salétrom-laktanyától északkeletre fekvő területből 1500 négyszögöl területet bocsásson a postaigazgatóság rendelkezésére. A jog- és pénzügyi bizottság ma elfogadta a tanács javaslatát, mely szerint a város vagy ingyen adja át a telkeket, azzal a feltétellel, hogy a házak 50 év múlva a várost tulajdonába mennek át, vagy négyszögölenként 100 koronáért adja át a kincstárnak. Ha azonban a 30 lakást 6 kétemeletes épületben helyezik el, a város csak 400 négyszögöl területet ad át a postásoknak. — **Vizgyógyintézet** a Margit-fürdőben.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei. A mérték utáni cipőkre való jelentkezés határideje február hó 10-ig meghosszabbított. Az igényjogosult tisztviselők jelentkezését Barna Mihály Miklós-utca 5. szám alatt végzi el.

Az örökfelfogadás vége. Nagy Péter 73 éves bedői lakos teljesen magára maradván örökbe fogadta Koszta János földművest, ráírta földjét, házáat, hogy ezért Koszta életfogytiglan gondját viselje. — Koszta azonban csak addig tördögt az öreggel, míg az a vagyont ráírta. Attól kezdve gorombán bánt az öreggel, sőt 1920 nyarán bele akarta lökni a kutba. Nagy Péter erre viszszerelte Kosztától a ráíratott vagyont és fellejtette Kosztát. A debreczeni törvényszék ma tárgyalta az ügyet és a hálátlan Kosztát könnyű testi sértés vétségéért 3000 korona fő és 500 korona mellékbüntetésre ítélte és kötelezte az összes költségek viselésére. Az ítéletben Koszta megnyugodott.

Tornyay Cecile bujdosó könyvének II. kötetét megjelent. Kapható Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében.

Köztisztviselők részére kedvezményes fűrdődíj 21 korona a Margit-fürdőben.

Előnyös feltételekkel, törlesztésre is készit fogkoronákat, műfogakat, töméseket Brill fogműterem, Piac-u. 72.

Gyors- és gépirásban teljesen jártas kisasszonyt keresünk. **Hegedűs és Sándor** irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Piac-utca 34. sz.

Bőr-butorokat festek és javítok. Szántó kárpitos, Zugó-utca. Telefon 11-19.

Ékszerékezek ügyelmébe. Fényűzést raklárkönyvek előjegyezhetők **Hegedűs és Sándor** Rt. könyvkereskedésében. Piac-utca 34. sz.

MERKURIÓGÉP-VÁLLALAT, Irógépek, javítások és keltetők raklár. TELEFON-SZÁM 940.

SZINHAZ.

Színházi Iroda hírei:

Szombaton C) bérletben **Pillangó kisasszony**, **Pardon fenség** és **Csókvasár** kerül színpadra.

Tilos város, amerikai attrakció. Dráma a chinai életből 6 felvonásban, Norma Talmadge legkitünőbb alakítása. Bemutattja az Apolló.

A földalatti klub. Az idei szezon egyik legkiválóbb kalandor története, amely **Lionell Buffalo** főszereplésével ma kerül műsorra a Vigszínház-mozgóban. Ezt megelőzi **Chapleín**, mint filmszínész 2 felvonásos burleszk és a Magyar képek című aktualitás.

Jön! Vörös és fekete című világhírű regény. Hétfőn, kedden a Vigszínház-mozgóban.

SPORT.

A MASZ keleti kerületének intézőbizottsága i. évi január 30-án este 8 órakor Piac-u. 9. sz. alatt **Zöld József** ker. elnök irodájában ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel a tagok pontos megjelenését kérem. — **Előadó.**

A DTE ötödik tea-délutánja. Vasárnap délután lesz a DTE ötödik tea-délutánja, amelynek keretében ismét nyos műsor lesz beillesztve. Ujtás is igérkezik: a táncoló fiatalok 9 óráig hódolhatnak szenedélyüknek.

A DKASE negyedik társas-összeüvetele szombaton este 8 órakor lesz a Magyar Házban lévő klubhelyiségben. Kellemes szórakoztatásokról a vezetőség gondoskodik. Ez alkalommal fog bemutatkozni a DKASE kiváló műkedvelő zenekara. Belépő díj nincs.

A DTE ma tréninget tart a Péterfi-utcai tornacsarnokában.

Schusitzky Béla futballbíró, a DTE futball-szakosztályának volt vezetőségi tagja klubot cserélt és belépett a DKASE kötelékébe.

Elmarad a Kiss István-verseny. A szerencsétlenül járt Kiss István felségjelzésére február 2-ra kiírt országos birkozó-verseny, melyre 10 válogatott fővárosi birkozó is leírt volna Debrecenbe, megfelelő helyiség hiányában egyelőre elmarad.

A kerület tanácsa vasárnap délelőtt ülést tart.

A DKASE uszói szombaton este kapják meg a nyári uszóversenyen nyert érmeiket.

Glitz Ödön, a DMTK válogatott hátvédje, a járványos influenzából keletkezett tüdő- és mellhártya-gyulladásból sikeresen felépült.

Polanetzky Béla, a DVSC szimpátikus és nagyképességű játékos a rövidesen leszerel és visszajön Debrecenbe.

Beldinszky Barna, a NyTVE gyors jobbszélsője Sopronban teljesít ezidő szerint szolgálatot.

OLAJMALOM!

Mindennemű **OLAJOS MAGVAT** igen előnyös feltételek mellett feldolgozás végett elfogad a **Hajdumegyei Vasöntőde és gépolajmalom** Ujvárosi-ut. Telefon 14-01.

ELEKTRA

elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos **Gold Sándor** Villanyvilágítás, motorok, eszengő berendezéseket, javításokat legjutányosabban készit. **DEBRECZEN,** Halvan-utca 2. I. em.

„HUNYADI“ butorárbáz!

Arany János-utca 10. sz. Tulajdonosok: **Kovács Gyula és Kovács Mihály** Finom kivitelű hálószobák, ebéd-lők, uri szobák legolcsóbb szabott áron beszerezhetők.

Angol és francia női divattermünkben elvállalunk legelőgánsabb kivitelű kosztümöket, téli kabátokat, raglánokat, izlőse francia ruhákat, aljakat, blousokat, pongyolákat, gyermek ruhát és kabátokat. — **Gyászruhák** 24 óra alatt készülnek. Teljes úszóruhákkal. **Gergelyné és Schwarcz** Széchenyi-utca 15. sz., I. emelet.

BUTOROK

mázolását és zománcozását házou kívül is vállalja: **SCHULLER** szobafestő Simonffy-utca 25. szám. Telefon: 806.

ACINQ.

— Regény. — (48.)
Írta: **SZEKULA JENŐ.**

Hatalmas és szinte bódító látvány tárult eléje. Kibontakozva állott az egész légió, kivonulásra készen, teljes csatarendben. Harcias rajokban sötétlett a gyalogság, leeresztett arcszijakkal, ez az erős és legjobban fegyvelmezett dunai katonaság, amely e pillanatban úgy látszott, képes lett volna a négyszögeiből kiforgatni a világot. A háttérben a lovasság helyezkedett el, tömör rajokban, elől a cohorsfőnökök fekete paripákon, sörényes lobogó sissakkal a fejükön. A légió volt ez, igen, a hiúséges és szent sereg, amely annyiszor hordozta meg diadalmasan a sugárzó sasjelet és az aranyáskányt a Duna tulsó vidékein is, melynek határai elvesztek az ismeretlenségben. A veteránok sorakoztak az első sorban, fekete paizsaikkal, katonák, akik már az afrikai ég alatt is harcoltak. Vörösré borotvált orcukat sebhelyek fedték, amelyek kivilágították a fekete szijak alól is. S az est titokzatosságában, hogy a ponyvákat verdeste a nyugati szél, megnöttek, kialakultak a csapattestek a tábor elvesző körvonalai között, a maguk zord pompájában és félelmetességükben. Veraniusz keblén valami leirhatatlan mámor viharzott keresztül.

Mert a latin földek fia volt, ahonnan egykor kiindultak a világ meghódítására. S

bár száműzetésben kellett élnie s keserű bűntetésben részesült, ő sem tudta magát kivonni az alól a hódító és mámoros érzés alól, amely a római lelket erős seregek látására elfogta.

A fővezéri sátor hatalmas ponyváját tépte, verte a szél, mintha sasszárnyak csapdosták volna a levegőben. Ki volt tűzve a vérbeáramlott hadi lobogó.

Ez a háború! Odabenn izgatott haditanácskozás készült. Ide csak futó pillantást sikerült vetnie a bejárón keresztül.

Nagy asztalt ültek körül a gyarmat előkelő tisztjei. A középső helyet a nagy Messala foglalta el. Hatalmas termete alatt szinte roskadni látszott a vasszék. Az egész társaság őt figyelte, mintha ajkáról lesnék a megváltó bölcseséget. De most hallgatott. Összevont bozontos és már hófehér szemöldökét merően sütötte a földre, mintha titkos szellemektől kérne tanácsot. A hatalmas elme fáradt volt. A nagy és világos ész, amely oly sok válságos helyzetben hozott már megváltást a rómaiakra, most nem működött e nehéz pillanatokban, mikor mindenki tanácstalanul állott.

Mellette ült Szeverusz, az afrikai. A dux limitisz. A határvezér. Nyakát a fővezéri diszruha aranypántja ölelte át. Különösen szép volt most sötétbejárású arcával, mely emlékeztetett dicső lovag elődeire, akik messze délen, kietlen afrikai ég alatt csatáztak. De a szemé kék volt, szinte áttetsző,

mint az ibolya, amit az Észak királylányaitól örökölt.

Kissé lejjebb a pannon királyfi ült, első szüliötte a földnek, különös ősi visletben, kezdetleges dárdáját a földre támasztva. Résztvett a tanácsban, bár nem sokat értett a római beszédből. Csak bánatos szeme csillogott szeliden, mintha most is tündérregékről álmodozna. Szakállába már ősz szálak vegyültek s az egész alak olyan volt, mintha most támadt volna életre valami régen elfelejtett dajkameséből.

De a figyelme most egy fiatal centurio felé fordult, aki felolvasta halálos csendben Viduár király üzenetét. Három viasztáblára volt írva, ékes római nyelven. A vad népek királya, úgy látszik, elfogott valami római iródeákat s azzal íratta meg a levelet.

Hangzott pedig ekképen: „Üdvözlét Valerius Messala Quintiliusznak, legátusz Caesareae, a Valéria gyarmat helytartójának.

Testvéri csókját küldi neked a Curzufolyó partjáról Viduár király, az istenek szerelmes fia, a hatalmas kvád nép fejedelme.

Nerthusz istennő, a föld anyja, megjövendőlte nekem csillogó tengerszem partján, hogy fegyvereink győzedelmeskedni fognak a te népeden.

De nem akarom a hozzád tartozókat kirtani, megparancsolom tehát a következőket:

(Polyt. köv.)

Liszt, cukor, fűszer, élesztő
legolcsóbb beszerzési forrása
Krausz Testvérek
Hunyadi-u. 17. Telefon 8-17.
Rendeléseket házhoz szállítunk.

Béautók RECORD
Igen előnyös árban bárhová is minden időben kaphatók!
Autóforgalmi Vállalat
DEBRECZEN
Telefon 498. Timár-u. 38.
Hivatalos benzín- és olajüzemeltetés.
Benzin 52 korona literenként

GYŐZDÖN MEG!
Brilliansért, aranyért
a legmagasabb árt fizetem.
GRITSCH ékszerkereskedő
Verbőczy-u. 2. sz. (Iparháza)
Németországból érkezett eredeti festőanyagokkal

bőrkeztűt és borkabátot
felelősséggel fest a
„Központi”
Kelmefestő Intézet
Üzlet:
VARGA-UTCA 1.
(Iparbank palota)
Gyártelep:
Varga-utca 28. sz.
Műszoferestés. Vegytisztítás
„Kelmefestés”

Házasságok figyelmébe!
Elegans haló- és ebédli rendezések
a legjobb kivitelben 12,000 K-tól feljebb beszerzhetőek az
Apolló
lakásberendezést vállalatnál, Miklós-u. 2.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65

Nagy életbiztosító társaság
keres helyben és a megye nagyobb helyeiben
képviselőket
továbbá
üzletszerzőket
Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Köváry és Altmann
szücsök, Piac-utca 42.
Bármilyen szücs munkákat legújabb divat szerint jutányosan készítenek. Vadbőröket vesznek és készítenek.

Wien, Berlin, Prága
és bárhova szóló külföldi kifizetést legolcsóbban teljesíti

Dollár, lei, sokol
stb. idegen pénzt legmagasabb áron váltja be
Tőzsdei megbízóintézet
egypontosabban eszközli
MARKOVITS
banküzlete,
Piac-u. 63. Telefon 565.

Pólyapárnák,
flanel, Tetra gummi-pelenkák, — babareklis, keresztelő-paplan és készlet, pólyakötő, ingecskék stb. dus választékban kaphatók
DR. HEGEDÜSNÉ

Gyermekdivathazában
Simonffy-utca 2. sz. alatt.

ÜVEG
porcellán, üvegezés és képkerekezés nagyban és kicsinyben
Rothmann Adolf
Csapó-utca 19.

Száraz tűzifa
felaprítva és hasab állapotban valamint
Tőzegszén
házhoz szállítva
„megrendelhető”
Kemény fatelepen
Pest-u. 2. Telefon 13-95

KÖBZENET
szoba fűtésre és ipari célokra
TŰZIFÁT
szárazat felaprítva és hasabban, ölenként és mazsánként azonnal házhoz szállítunk már 5 mázsa vételénél is a legolcsóbb napi áron.
Unio tűzifa és áruforgalmi R.-T.
Ispótyá-telep 1. Telefon 779. sz.

Ügyvédi irodák
figyelmébe!
MINERVA-féle
ügyvédi határidő napló
hosszu és széles kiadású
megjelent!
Kapható Hegedus és Sándor P.-I. Könyv- és papkereskedésében. — Telefoni megrendelésre azonnal hazaküldjük.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egy hétköznapi 10 szög 15 korona, minden további szög 100 koronára, Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további szög 2 korona. Válogatott hirdetések szövegét különösen számították.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, briliánsokat a legmagasabb napi áron veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67. Fröhner-szálloda. épület.
Ómelet bármely mennyiségben vesszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-k udvar.

ELADÁS.

kínai majom szelid, kis termetű, nagyon kedves szórakoztató — 30,000 koronáért eladó. — Megtekintető Kovács Jánosnál, Veres-utca 30.

Halok, ebédliök, diványok legolcsóbban beszerzhetőek Piac-utca 33. az udvarban

Liszt és hüvelyes árak a legolcsóbb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Krisch Károly csereipariparagat, Debreczen, Piac-utca 39. Telefon 12-18. Vállal csereipariparagat átrakást, tisztosítást, javítást, forrasztási munkákat is.

Paplanvarrodában minden szakmabeli munkát készítek szepen, jutányosan. Kész árak általában raktáron. Debreczen, Kossuth-utca 11.

Egy sötétkék hosszú télikabát eladó, Csapó-utca 50., Futóp Beánál.

Hagymát, diót, mákot veszek kis- és nagy mennyiségben. Soshány nagyban és kicsinyben eladó. Schön, Piac-utca 6. Telefon 614.

Eladó ház forgalmas vasártéren üzletkeivel! Kis állomásai szemben, két utcára nyúló, korsma, fűtőszűzettel, három lakással, 17,000 korona évi jövedelemmel — olcsón eladó. Vétel esetén beköltözhető lakás, esetleg üzlet, Dr. Hegedus Bela ügyvédnél, Csapó 26.

Bükkhasáb tűzfát ölenként és felaprítva — mázsaszámra házhoz szállítva ajánl Propper Jenő tűzifa-kereskedő, Szent Anna 18. Telefon 980.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el VARGA cegnél Kossuth Lajos-utca 11. kottát és szabóvíz árú kalendáriumot „OSETA” harisnyát vásárolni. Egy pár „OSETA” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

Helyi ügynök fűszerszakmai helyi piacon bevezetve **ajánkozik.** Cím a kiadóhivatalban.

Korona GÖZKENYÉRGYÁR
Ipar és Kereskedelmi P. T. Debreczen.

4. sz. árjegyzék 1922. január 28.
Kilónként
Fehér kenyér 26
Közép " 28
Barna " 22
Kifli " 150
Zsemle 250
Zsemle-morzsa 48
Lorakatalink:
Sas-utca 3.
Hatvan-utca 17.
Péterfia-u. 60.
Szentanna 49.
Alétron-u. 6.

Eladó egy szép plüssdivány, egy asztalterítő, két ágylámpa, két ablakfüggöny. Hatvan-utca 31., Leitner.

KERESLET.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogadulást vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Lapkihordó asszony felvétetik lapunk kiadóhivatalában, **PIAC-U. 49. SZ.**

Püspirozást, gouverirozást — harangszoknyából is készít Farkas Bella, Arany Janos-utca 20.

Ügynököt, ki a fűszer- és rövidáru kereskedésben teljes jártassággal bír s helyben és vidéken széleskörű ismeretiséggel rendelkezik, azonnali belépésre keres: nyugonott egy jó karban lévő Wertheimkassa eladó. Lindenfeld J. Jenő nagykereskedő, Dégenfeld-ter 7.

Kifutó fiu felvétetik a Debreczeni Független Újság kiadóhivatalában, Piac-utca 49. szám.

Szakkepzett szerelő nagyobb bérháza ajánkozik gépésznek. Elvállalja villamos- és vízvezeték jökarban tartását is. Címét kerli a kiadóra beadni.

Gyors- és gyorsírásban teljesen járt s kisasszonyt keresünk Hegedus és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság, — Piac-utca 34. sz.

Gyakorlott pénztáros kisasszony felvétetik Csillag Adolf nagykereskedésében, Bádógos-utca 1.

Gyümölcsös kertet bérelnek. Cím a kiadóban.

Vasasztergályos segédek és tanulók felvétetnek Preizler Mor, Boidogfalva utca 8.

Ügyes kifutó fiu felvétetnek Csillag Adolf nagykereskedésében, Bádógos-utca 1.

VEGYES.

Vízvezeték és világítási szereléseket, csatornázást, kútvizitást, badogos munkákat szakemberként és legolcsóbban készít Schwartz Sándor, Csapó-utca 86., Faragó-utca 1. Ugyanott tanulók felvétetnek.

Villamos berendezéseket legolcsóbban készít Weisz villanyszerelési vállalat, Petőfi-ter 7. Telefon 1238.

Uj villamos vasalókat, foziapokat egy évi javításoknál felévi juttatással készít és szállít Földvári Debreczen, I. elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Minden üzletben, minden elárúsonknál
1.50 a kifli,
2.50
a nagyobb zsemle.
Korona kenyérgyár.

„Bélyeggyűjtemény” Fűvészkert 14. emeleten. Nagygyűjtemény! Kisgyűjtemény! Dus választék! — Olcsó árak!

Külön- bejárati szép nagy szoba Hungaria-épületben kiadó. Cím a kiadóban.

Salak jó minőségű a Bika udvaráról díjtalanul elszállítható.

Utazóbunda eladó. Cím a kiadóban.

Próbababa vászonból eladó. Cím a kiadóban.

Vágott tűzifa ötöse vágva, hazaszállítva mm.-ként **200 korona** **HOLCZER** tűzifatelepen, Margit tőrő mellett **TELEFON: 986.**

Felolós szerkesztő:
L. LORANT JOZSEF

Kiadó:
HEGEDUS ES SANDOR Irodalmi és nyomdai részv.-társ.